

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de bescherming van minderjarigen bij tussenhandeldiensten die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten
- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet wijzigt het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie met het oog op de bescherming van minderjarigen. Het ontwerp van decreet voert een decretale leeftijdsnorm van dertien jaar in voor de toegang tot tussenhandeldiensten die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier betreft het Beleidsveld Media en is gerelateerd aan het inhoudelijk structuurelement “Mediabeleid”.

In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2024 – 2029 zijn volgende passages terug te vinden:

“De laatste decennia hebben digitale schermen, smartphones en digitale media een onmiskenbare invloed gehad op het dagelijks leven, vooral onder jongeren. Het gebruik van die technologieën is sterk toegenomen, wat zowel positieve als negatieve gevolgen heeft voor hun ontwikkeling. Om meer inzicht te krijgen op de impact ervan, voeren we een algemeen onderzoek uit naar hoe digitale schermen en media het welzijn en gedrag van jongeren beïnvloeden. Dat onderzoek zal ons helpen eventuele negatieve gevolgen te identificeren en te bepalen welke acties of maatregelen we desgevallend kunnen nemen om het (mentaal) welzijn van onze jongeren te waarborgen. We vragen de federale overheid om de nodige stappen te zetten met het oog op het sneller en efficiënter implementeren van ons regionale beleid.”.

“Mediawijsheid en e-inclusie worden belangrijker, bijvoorbeeld bij het herkennen van en omgaan met desinformatie. Het Vlaams Kenniscentrum Digitale en Mediawijsheid speelt daarbij een belangrijke coördinerende en stimulerende rol. De uitbreiding van mediawijsheid met bijvoorbeeld algoritmewijsheid is noodzakelijk om de Vlaming ook weerbaar te maken ten aanzien van artificiële intelligentie. De publieke omroep, maar ook het onderwijs, speelt daarbij een belangrijke rol.”

“We blijven inzetten op een sterke mediaregulator. We bekijken onder meer waar we de werking van de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) kunnen verbeteren. We nemen de implementatie van en het toezicht op relevante Europese verordeningen mee in deze oefening.”

In de beleidsnota media 2024-2029 zijn volgende passages terug te vinden onder SD V.2 Waarborgen van een inclusieve mediaomgeving voor gebruiker en professional, OD V.2.1 We verhogen de mediawijsheid en zorgen voor een toegankelijker en veiliger Vlaams medialandschap:

“Daarnaast hebben sociale media ook impact op het welzijn van jongeren. Daarom zal ik samen met andere bevoegde ministers ook onderzoek voeren naar de impact van digitale media en schermgebruik op het welzijn en het gedrag van jongeren. Indien nodig koppelen we aan de vaststellingen gerichte beleidsmaatregelen om onze jongeren te beschermen.”

Onder OD W.1.1. Toezicht houden op de naleving van de Vlaamse omroepregelgeving is volgende passage terug te vinden:

“Een van de kernopdrachten van de VRM is het toezicht houden op de naleving van de Vlaamse mediaregelgeving door de openbare omroeporganisatie, de particuliere radio- en televisiesector, de dienstenverdelers, de netwerkoperatoren en de videoplatformdiensten. In uitvoering van de Digitaaldienstenverordening werd de VRM aangeduid als bevoegde autoriteit. In die hoedanigheid zal hij samenwerken met de digitaaldienstencoördinator BIPT en met de andere bevoegde autoriteiten.”

De BBT 2026 stelt onder SD V.2 Waarborgen van een inclusieve mediaomgeving voor gebruiker en professional, OD V.2.1 We verhogen de mediawijsheid en zorgen voor een toegankelijker en veiliger Vlaams medialandschap:

“In 2026 bouwen we resoluut verder aan het Vlaams actieplan Mediawijsheid ‘Naar een veiligere online wereld’, dat ik in 2025 nog zal lanceren samen met mijn collega-ministers van Welzijn, Jeugd, Gelijke Kansen, Innovatie, Onderwijs en Justitie. De Vlaamse Regering wil met haar digitale- en mediawijsheidsbeleid koploper zijn en elke Vlaming bereiken. In een wereld waar digitale media ons dagelijks leven doordringen en de grenzen tussen online en offline vervagen, is elke Vlaming gebaat bij sterke digitale- en mediawijze competenties. Elke Vlaming – jong, oud, kwetsbaar – moet de nodige instrumenten krijgen om kritisch, bewust en veilig te navigeren in de digitale wereld. Via dit actieplan zal ik vanuit mijn bevoegdheid omtrent mediawijsheid bekijken of en hoe we bestaande initiatieven versterken en nieuwe initiatieven ondersteunen.”

Het Actieplan ‘Veilig Online’, dat op 19 december 2015 werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering stelt onder actie 1 ‘Effectieve handhaving van het regelgevend kader voor de bescherming van minderjarigen’:

“De bescherming van minderjarigen in digitale omgevingen vergt een dynamisch regelgevend kader. Europese regelgeving zoals de Digitaaldienstenverordening vormt een belangrijke basis, maar de effectieve toepassing en handhaving ervan vragen bijkomende aandacht, ook op Vlaams niveau.”

Onder actie 2 'Evaluatie en versterking van het juridisch kader rond digitale risico's' is volgende passage te lezen:

"Vlaanderen onderzoekt welke digitale risico's vandaag onvoldoende worden afgedekt door het bestaande juridische kader. Op basis van deze analyse wordt geëvalueerd in welke mate de huidige regelgeving (on)toereikend is om deze digitale risico's effectief aan te pakken, en waar aanpassingen of versterkingen noodzakelijk zijn."

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De Vlaamse Regering gaf haar eerste principiële goedkeuring aan dit dossier op 3 april 2026;
- De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens verleende advies nr. 2026/048 op 5 mei 2026;
- De Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media verleende advies op 13 mei 2026.

Advies Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

De Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) voor de verwerking van persoonsgegevens bracht op 5 mei 2026 advies nr. 2026/048 uit over het voorontwerp van decreet. Daarbij formuleerde de VTC de volgende opmerkingen.

1. De VTC vindt het positief dat een afweging gemaakt wordt tussen het recht op informatie, de vrijheid van meningsuiting, de eerbiediging van het privéleven enerzijds en het recht op ontwikkeling en gezondheid anderzijds. Het is voor de VTC evenwel niet duidelijk wat er bedoeld wordt met de passage: *"Wat het recht op privéleven en gegevensbescherming betreft, strekt de maatregel er niet toe bijkomende persoonsgegevens te verzamelen of te verwerken, noch legt hij een algemene verificatieplicht op die verder gaat dan wat reeds uit het Unierecht voortvloeit"*. De VTC stelt dat de minderjarige moet geïdentificeerd worden omdat zijn leeftijd nagegaan moet kunnen worden. Het is niet duidelijk hoe dit zal gebeuren. De VTC vraagt om dit te verduidelijken in de memorie.

Repliek: Deze vraag om verduidelijking van de VTC kan worden gevolgd. Aan de memorie van toelichting zal de nodige uitleg worden toegevoegd.

2. De VTC merkt op dat de stellers van het ontwerp erover moeten waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG. De VTC heeft daarbij geen opmerkingen.
3. De VTC stelt dat het volgende doeleinde uit het voorontwerp van decreet kan afgeleid worden: het opvolgen van de bescherming van minderjarigen bij tussenhandeldiensten die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling kunnen aantasten. Dit doeleinde is volgens de VTC welbepaald en transparant, en eveneens nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is volgens de VTC een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan. De VTC is van oordeel dat het doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is.
4. De VTC wijst erop dat artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen. De administratie (het Departement Cultuur, Jeugd en Media (hierna: "DCJM")) is volgens artikel 2, 55° van het decreet de dienst die bevoegd is voor het mediabeleid. Een tussenhandeldienst is volgens artikel 2, 56 (bis) van het decreet een tussenhandeldienst als

vermeld in artikel 3, g), van de digitale dienstenverordening. De VTC heeft daarbij geen opmerkingen (behoudens de algemene opmerkingen).

5. De VTC meent dat het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) verplicht zal zijn gelet op de lijst van de VTC met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren volgens artikel 35,4 van de AVG.

Repliek: De VTC kan op dit punt bijgetreden worden, maar dit vereist geen aanpassingen aan het voorontwerp van decreet. Indien blijkt dat de verwerking door DCJM hieronder valt, zal DCJM een GEB uitvoeren. Wat DCJM als verwerkingsverantwoordelijke betreft, worden er geen persoonsgegevens verwerkt die vallen onder de lijst die de VTC opsomt. Er worden door DCJM enkel persoonsgegevens verwerkt van personeelsleden en contactpersonen van tussenhandelsdiensten met het oog op het opstellen van een lijst van tussenhandelsdiensten, vermeld in artikel 176/9/1, §2, van dit ontwerp van decreet.

6. De VTC wijst erop dat volgens artikel 5.1, c) AVG, de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.
7. De VTC stelt dat de bewaartermijnen moeten verantwoord worden in de memorie van toelichting opdat kan worden nagegaan of één en ander in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking.

Repliek: In antwoord op deze opmerking van de VTC, zullen de bewaartermijnen verantwoord worden in de memorie van toelichting.

8. De VTC merkt op dat persoonsgegevens juist moeten zijn en zo nodig moeten worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG). Het voorontwerp van decreet bevat hierover geen bepalingen. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

Repliek: Teneinde de totaliteit van de verwerking van persoonsgegevens te vatten zonder telkens artikelsgewijs te moeten werken, wordt via een nieuw artikel 6 van voorliggend decreet een artikel 237/0 ingevoegd in het mediadecreet:

“Art. 237/0. De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens, de beveiliging van deze gegevens, de juistheid van persoonsgegevens en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Tevens kan de Vlaamse Regering de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt nader omschrijven.”

9. De VTC verwijst naar artikel 12 AVG, dat bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het voorontwerp aan te vullen met de verplichting om deze vermeldingen op te nemen, zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en zodat het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

Repliek: Artikel 12 van de AVG bepaalt inderdaad dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt. Dit artikel is echter rechtstreeks van toepassing op eenieder die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke.

In het dispositief van een regelgevende tekst mogen geen bepalingen voorkomen die andere bepalingen herhalen, zoals bepalingen die alleen een hogere norm in herinnering brengen door die over te nemen of anders weer te geven (omzendbrief VR 2019/4 Wetgevingstechniek). Het is dus niet aangewezen om het voorontwerp van decreet op dit punt aan te passen.

10. De VTC wijst erop dat artikel 32 AVG de verwerkingsverantwoordelijke verplicht om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. De VTC voegt daaraan toe dat de specificering van deze maatregelen in principe niet in de wetgeving moet worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren.

Advies Sectorraad Media

De sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media bracht op 13 mei 2026 een advies uit over het voorontwerp van decreet. In dit advies formuleerde de Sectorraad de volgende opmerkingen.

1. De sectorraad onderschrijft de doelstelling om minderjarigen beter te beschermen tegen schadelijke online risico's. Hij erkent dat deze problematiek urgent is en dat doortastend optreden ten aanzien van risicovolle sociale media en andere tussenhandeldiensten noodzakelijk is. Volgens de sectorraad is het positief dat het voorontwerp vertrekt van de bestaande leeftijdsgrens van 13 jaar. Die grens sluit aan bij de logica van de privacyregelgeving en bij de minimumleeftijden die verschillende diensten zelf hanteren. Ook de keuze voor een dynamische lijst van risicovolle diensten wordt positief beoordeeld. Omdat die lijst wordt opgesteld op basis van objectieve criteria en in samenhang met de Digitaledienstenverordening, kan zij bijdragen tot een gerichte en proportionele aanpak.
2. Tegelijk waarschuwt de sectorraad dat het toegangsverbod niet mag leiden tot een verschuiving van verantwoordelijkheid naar kinderen, jongeren en ouders. Volgens de sectorraad reguleert voorliggende regelgeving in de eerste plaats de kinderen en jongeren zelf. Sociale platformen en andere tussenhandeldiensten moeten zelf voldoende worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid om effectieve maatregelen te nemen en hun diensten veiliger, transparanter en kindvriendelijker te maken. Een toegangsverbod wordt door de sectorraad beschouwd als een suboptimale oplossing wanneer de aanbieders van risicovolle diensten niet tegelijk sterker worden verplicht om de kwaliteit, veiligheid en privacy van hun dienstverlening te verbeteren. Het verbod mag volgens de raad geen aanleiding zijn om verdere structurele maatregelen ten aanzien van deze diensten achterwege te laten.

Repliek: Voorliggende regelgeving doet geen afbreuk aan de bestaande verplichtingen die op aanbieders van tussenhandeldiensten rusten. Integendeel, het ontwerp vertrekt net vanuit de verantwoordelijkheid van de betrokken aanbieders. De decretale verplichting is gericht tot de aanbieders van de tussenhandeldiensten die onder het toepassingsgebied van de regeling vallen. Zij moeten waarborgen dat minderjarigen jonger dan dertien jaar geen toegang hebben tot hun dienst. Er is dus, in tegenstelling tot wat de sectorraad in zijn advies stelt, geen sprake van een verschuiving van de handhaving naar kinderen, jongeren of ouders. De leeftijdsgrens wordt niet gehandhaafd ten aanzien van minderjarigen die een platform proberen te gebruiken, noch ten aanzien van ouders of opvoedingsverantwoordelijken. De handhaving richt zich op de aanbieder die nalaat om een passend systeem van leeftijdscontrole te voorzien of de leeftijdsgrens onvoldoende te waarborgen. De regeling moet bovendien worden gelezen binnen het bredere Europese kader van de Digitaledienstenverordening. Aanbieders van onlineplatformen blijven gehouden om passende en evenredige maatregelen te nemen ter bescherming van minderjarigen, onder meer op het vlak van privacy, veiligheid en beveiliging. Het toegangsverbod voor minderjarigen jonger dan dertien jaar vervangt die verplichtingen niet, maar vormt een aanvullende maatregel voor diensten die, gelet op hun aard of werking, de lichamelijke, geestelijke

of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten. De doelstelling is bijgevolg niet om de verantwoordelijkheid bij gezinnen te leggen, maar om risicovolle diensten aan te spreken op hun eigen verantwoordelijkheid. Platformen moeten hun dienstverlening zodanig organiseren dat de leeftijdsgrens effectief wordt nageleefd en dat de gebruikte controlemechanismen voldoen aan de vereisten inzake privacy, gegevensbescherming, veiligheid en gegevensminimalisatie.

3. De sectorraad vraagt dat de maatregel periodiek wordt geëvalueerd. Daarbij moet worden nagegaan of de regelgeving daadwerkelijk bijdraagt tot een betere situatie voor kinderen en jongeren, en of zij geen ongewenste neveneffecten veroorzaakt.

Replik: Zoals opgenomen in de memorie van toelichting wordt voorzien dat de effecten van de maatregel gemonitord worden in samenhang met bestaand onderzoek naar de digitale leefwereld, onder meer via relevante jeugd- en kinderrechtenmonitoringinstrumenten.

4. Bij de verdere uitwerking van het wetgevend kader moet volgens de sectorraad rekening worden gehouden met het ontbreken van volledige wetenschappelijke consensus over een wettelijk toegangsverbod. De raad benadrukt het belang van een stevige wetenschappelijke basis, het vermijden van morele paniek en het zoveel mogelijk vrijwaren van positief gebruik van tussenhandeldiensten.

Replik: Zoals aangegeven in de memorie van toelichting ligt voorliggende regelgeving volledig in lijn met de bevindingen en aanbevelingen van toonaangevend onderzoek zoals het advies van de Hoge Gezondheidsraad van 4 december 2025 over de effecten van het gebruik van schermen en sociale media op jongeren. Nieuwe wetenschappelijke bevindingen zullen steeds in rekening worden genomen bij de verdere uitbouw van het regelgevend kader en de evaluatie van het regelgevend kader.

5. De sectorraad wijst erop dat ouderlijke toestemming en ouderlijk toezicht een rol kunnen spelen. Die benadering sluit volgens de raad aan bij de aanbeveling van de Hoge Gezondheidsraad en bij de logica van de AVG. De Vlaamse regelgever moet onderzoeken of deze dimensie in de regeling moet worden ingebouwd.

Replik: Ouderlijke toestemming en ouderlijk toezicht moeten van elkaar worden onderscheiden. Beide kunnen een relevante rol spelen in de bredere bescherming en begeleiding van minderjarigen online, maar zij vormen niet het voorwerp van deze decretale regeling. Ouderlijk toezicht blijft belangrijk omdat ouders en opvoedingsverantwoordelijken kinderen kunnen begeleiden bij hun mediagebruik, context kunnen geven bij online-ervaringen, afspraken kunnen maken over schermtijd en gebruiksomstandigheden, en signalen van problematisch of schadelijk gebruik sneller kunnen opmerken. Die pedagogische en begeleidende rol blijft essentieel, maar zij staat naast het regelgevend kader dat hier wordt uitgewerkt. Het ontwerp kiest bewust niet voor een regime waarbij toegang mogelijk blijft mits ouderlijke toestemming. Een dergelijk systeem zou in de praktijk een complexere vorm van leeftijdsverificatie vereisen, waarbij niet alleen de leeftijd van de minderjarige, maar ook de identiteit, hoedanigheid en toestemming van de ouder of wettelijke vertegenwoordiger moet worden vastgesteld. Dat verhoogt de uitvoeringslast, de gegevensverwerking en de privacyrisico's. Daarom wordt gekozen voor een duidelijke leeftijdsgrens voor toegang tot de betrokken risicovolle tussenhandeldiensten, waarbij de aanbieder de naleving van die grens moet waarborgen via een systeem van leeftijdscontrole dat voldoet aan vereisten inzake privacy, gegevensbescherming, veiligheid en gegevensminimalisatie.

6. De sectorraad stelt de bevoegdheid van de Vlaamse overheid niet in vraag, maar signaleert verschillende bevoegdheids- en harmoniseringsvragen. De raad wijst op mogelijke intra-Belgische bevoegdheidsconflicten, onduidelijkheid over de toepassing in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, mogelijke conflicten met federale bevoegdheden en de noodzaak om ontwikkelingen op Europees niveau mee te nemen. Bovendien merkt de raad op dat Vlaanderen recent ervoor koos om binnen

de eigen bevoegdheid voor systemen zoals GoedGezien samen te werken met de andere gemeenschappen.

Repliek: De bescherming van minderjarigen online raakt aan meerdere bevoegdheidsdomeinen zoals ook blijkt uit het actieplan 'Veilig Online', waarin verschillende beleidsdomeinen worden betrokken. Het voorliggende ontwerp bevindt zich evenwel volledig binnen de grenzen van de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. De regeling vertrekt in de eerste plaats van de tussenhandeldiensten die onder artikel 176/9 van het Mediadecreet vallen. Daarnaast wordt de toegangsbeperking ook van toepassing gemaakt op tussenhandeldiensten die worden aangeboden aan afnemers van de dienst die gevestigd zijn of zich bevinden in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, voor zover die diensten de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten en zijn opgenomen op de door de Vlaamse Regering vast te stellen lijst. Voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad betekent dit dat de regeling niet geldt op grond van een algemene territoriale bevoegdheid over Brussel, maar op grond van de gemeenschapsbevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. De regeling is daar enkel relevant voor zover de betrokken dienst wordt aangeboden aan afnemers die zich in Brussel bevinden of daar gevestigd zijn, en voor zover de dienst binnen het materiële toepassingsgebied van het ontwerp valt. In de memorie van toelichting wordt een passage toegevoegd waarbij gesteld wordt dat de Vlaamse Regering ernaar streeft, met het oog op een coherente bescherming van alle minderjarigen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, in overleg te treden met de bevoegde instanties van de andere gemeenschap teneinde een gecoördineerde toepassing van de leeftijdsgrenzen voor tussenhandeldiensten in dit tweetalige gebied te bevorderen. Verder zal het ontwerp van decreet, voor zover het technische voorschriften of regels betreffende diensten van de informatiemaatschappij bevat, overeenkomstig Richtlijn (EU) 2015/1535 worden aangemeld via de TRIS-procedure. Die kennisgeving biedt de Europese Commissie de mogelijkheid om na te gaan of de ontworpen regeling verenigbaar is met het Unierecht, waaronder het vrij verkeer van diensten, de Digitaaldienstenverordening en de vereisten inzake noodzakelijkheid, evenredigheid en non-discriminatie. Indien verdere Europese wetgevende initiatieven daartoe aanleiding geven, zal de Vlaamse regeling waar nodig worden geëvalueerd. Het is niet correct dat het classificatiesysteem GoedGezien is ontwikkeld samen met de andere Gemeenschappen. De Vlaamse Gemeenschap heeft autonoom en binnen zijn eigen bevoegdheid het classificatiesysteem ontwikkeld.

7. De praktische werking van de maatregel hangt volgens de sectorraad af van een voldoende effectieve vorm van leeftijdscontrole. Tegelijk blijft leeftijdscontrole technisch, juridisch en maatschappelijk moeilijk. De raad wijst op privacyrisico's, problemen inzake data-soevereiniteit, mogelijke mistoestanden, omzeilbaarheid en de grote impact op alle gebruikers van de betrokken diensten. Bij de invoering van leeftijdscontrole moet ook rekening worden gehouden met mogelijke uitsluitingsmechanismen. De sectorraad verwijst onder meer naar beperkte digitale inclusie en het ontbreken van een eID bij bepaalde groepen. Voor dergelijke problemen moeten effectieve oplossingen worden voorzien.

Repliek: Het is belangrijk om leeftijdscontrole en leeftijdsverificatie van elkaar te onderschrijven. Leeftijdscontrole is het brede begrip waaronder verschillende methodes vallen die kunnen gebruikt worden om de leeftijd te controleren. Leeftijdsverificatie wijst op een specifieke manier van leeftijdscontrole op basis van een officieel identificatiedocument. De bezorgdheden van de sectorraad worden hierover reeds ondervangen in het ontwerp en de memorie van toelichting. Het ontwerp schrijft niet één specifieke techniek voor leeftijdscontrole voor, en legt evenmin het verplicht gebruik van officiële identiteitsdocumenten of eID op. De keuze van het concrete systeem blijft bij de aanbieder, op voorwaarde dat het mechanisme effectief is in het licht van het risico voor minderjarigen en voldoet aan de Europese waarborgen inzake proportionaliteit, evenredigheid en dataminimalisatie. De decretale bepaling vereist uitdrukkelijk dat het systeem van leeftijdscontrole voldoet aan de vereisten inzake privacy, gegevensbescherming, veiligheid en gegevensminimalisatie, zoals opgenomen in de richtsnoeren van de Europese Commissie bij artikel 28, lid 4, van de Digitaaldienstenverordening. Ook het risico op uitsluiting wordt door deze open

formulering beperkt. Omdat het ontwerp geen exclusieve verificatiemethode voorschrijft, kunnen aanbieders werken met passende methoden die rekening houden met toegankelijkheid, digitale inclusie en beschikbaarheid voor verschillende gebruikersgroepen. De Europese richtsnoeren bevestigen bovendien dat aanbieders, wanneer leeftijdscontrole noodzakelijk is, meer dan één methode moeten aanbieden om te vermijden dat gebruikers worden uitgesloten die geen gebruik kunnen maken van één specifieke methode.

8. Het ontwerp moet volgens de sectorraad juridisch duidelijk maken wat een verbod op toegang precies inhoudt. Er is nood aan verduidelijking over gebruik in onderwijscontexten, gebruik onder ouderlijk toezicht, mogelijke aansprakelijkheid van ouders en de vraag of de formulering onbedoeld ook dienstenverdelers kan vatten. De sectorraad wijst ook op mogelijke gevolgen voor de toegang van kinderen tot kwalitatieve Vlaamse mediacontent. Vlaamse omroepen, productiehuisen en content creators zijn actief op platformen zoals YouTube. Een toegangsverbod kan ertoe leiden dat kinderen minder in contact komen met lokale, kwalitatieve content, terwijl zij bij gebrekkige leeftijdscontrole mogelijk toch actief blijven op die platformen.

Replik: Het ontwerp richt de verplichting echter tot de aanbieders van de betrokken tussenhandeldiensten, niet tot ouders, leerkrachten of andere opvoedingsverantwoordelijken. De aanbieder van de tussenhandeldienst moet de naleving van de leeftijdsgrens waarborgen via een systeem van leeftijdscontrole. De handhaving is dus gericht op de dienstverlener die onder de regeling valt, niet op individuele ouders, scholen of leerkrachten die in een concrete opvoedings- of onderwijscontext met audiovisuele of online-inhoud omgaan. De toegangsbeperking geldt bovendien niet voor alle online-inhoud of voor alle digitale diensten. Zij geldt enkel voor tussenhandeldiensten die onder het toepassingsgebied van de bepaling vallen, die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten, en die door de Vlaamse Regering op een lijst worden geplaatst. Die lijstaanpak laat toe om gericht en proportioneel te werken, op basis van de kenmerken van de dienst, het feitelijke gebruik, de gebruikersbasis, de risico's voor minderjarigen en de mate waarin de aanbieder effectieve beschermingsmaatregelen neemt. Wat platformen zoals YouTube, Instagram of Facebook betreft, sluit de regeling aan bij een leeftijdsgrens die door veel sociale mediaplatformen vandaag al in hun algemene voorwaarden wordt gehanteerd. De memorie van toelichting stelt dat de meeste sociale mediaplatformen een minimumleeftijd van 13 jaar opnemen om een account aan te maken en de dienst te gebruiken, en dat deze grens doorgaans als absolute ondergrens wordt geformuleerd, zonder uitzondering voor ouderlijke toestemming. Het ontwerp maakt die ondergrens voor de betrokken risicovolle diensten afdwingbaar binnen het Vlaamse regelgevende kader. De bezorgdheid over toegang tot kwalitatieve Vlaamse mediacontent is relevant, maar moet worden afgewogen tegen de doelstelling van de regeling. Het ontwerp beoogt niet om Vlaamse content van minderjarigen weg te houden, maar om toegang door kinderen jonger dan dertien jaar tot bepaalde risicovolle tussenhandeldiensten te beperken wanneer die diensten onvoldoende waarborgen bieden voor hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling. De lijstaanpak vermijdt dat de maatregel automatisch geldt voor elke drager of elk distributiekanaal waarop Vlaamse content beschikbaar is. De toegang tot kwalitatieve Vlaamse content blijft daarnaast een afzonderlijke beleidsdoelstelling.

9. Voor de handhaving is volgens de sectorraad voldoende capaciteit bij de Vlaamse Regulator voor de Media noodzakelijk. De VRM moet over de middelen, interne ruimte en operationele duidelijkheid beschikken om de regelgeving effectief te kunnen toepassen.

Replik: De praktische impact voor de VRM moet evenwel in verhouding worden gezien tot het toepassingsgebied van de regeling en het Europese toezichtskader. Voorlopig zijn er geen videoplatformdiensten in Vlaanderen gevestigd waarop de regeling rechtstreeks als Vlaamse vestigingsstaat zou moeten worden toegepast. Daarnaast zal een belangrijk deel van het toezicht ten aanzien van de grootste sociale mediaplatformen plaatsvinden binnen het kader van de Digitaal dienstenverordening, waarbij de Europese Commissie centrale toezichts- en handhavingsbevoegdheden uitoefent ten aanzien van zeer grote onlineplatformen. De Vlaamse

handhaving zal dus in belangrijke mate verlopen in afstemming met het Europese toezichtskader en met de bevoegde nationale autoriteiten. Dat neemt niet weg dat de VRM, als bevoegde autoriteit binnen het Vlaamse mediabeleid, over voldoende operationele capaciteit moet beschikken om zijn rol op te nemen. In dat verband heeft de Vlaamse Regering op 23 november 2023 haar goedkeuring gehecht aan de aanpassing van het personeelsplan van de VRM en aan een personeelsuitbreiding met 1 VTE, onder meer in het kader van de opvolging van de Digitaledienstenverordening.

10. De sectorraad vraagt daarnaast een realistische en transparante operationalisering van de richtlijnen bij artikel 28 van de Digitaledienstenverordening. Die operationalisering moet gebeuren in samenwerking met relevante Vlaamse experts en stakeholders. Effectieve handhaving vereist volgens de sectorraad ook voldoende cijfers en bewijzen. Samenwerking met onderzoekers, stakeholders en het Safer Internet Center Betternet is nodig om gegevens te verzamelen in functie van de implementatie van de Digitaledienstenverordening.

Repliek: De richtsnoeren van de Europese Commissie zijn richtinggevend voor de beoordeling van passende en evenredige maatregelen ter bescherming van minderjarigen online. De grootste sociale mediaplatformen zijn doorgaans zeer grote onlineplatformen in de zin van de Digitaledienstenverordening. Voor die platformen beschikt de Europese Commissie over de toezicht- en handhavingsbevoegdheden. De Vlaamse handhaving wordt daarom ingebed in het Europese toezichtskader en kan niet los worden gezien van de rol van de Commissie ten aanzien van deze platformen. Samenwerking tussen de bevoegde nationale autoriteiten, de digitaledienstencoördinator, de Europese Commissie, onderzoekers en andere stakeholders zal inderdaad nodig zijn. Operationalisering zal wel zeker niet uitsluitend Vlaams gebeuren.

11. Tot slot stelt de sectorraad dat de maatregel alleen kan werken indien hij wordt ondersteund door structurele communicatie en voldoende maatschappelijke gedragenheid. Die communicatie moet worden ingebed in een ruimer kader van handvatten en ondersteuning voor ouders, en mag pas starten wanneer de regelgeving volledig operationeel is. Voor die communicatie en ondersteuning acht de sectorraad samenwerking nodig met onder meer GoedGezien, PEGI, Mediawijs, de Gezinsbond, het Agentschap Opgroeien, de mediasector en Vlaamse en lokale stakeholders.

Repliek: Ter bescherming van minderjarigen online worden er onder meer via het actieplan 'Veilig Online' naast regelgevende initiatieven ook sterk ingezet op initiatieven op het vlak van mediawijsheid, ouderlijke begeleiding en maatschappelijke bewustwording. Voorliggende regeling heeft evenwel een specifiekere draagwijdte. Zij legt in hoofdzaak een verplichting op aan de aanbieders van de betrokken tussenhandeldiensten. Het zijn deze platformen die de naleving van de leeftijdsgrens moeten waarborgen via een passend systeem van leeftijdscontrole dat voldoet aan de vereisten inzake privacy, gegevensbescherming, veiligheid en gegevensminimalisatie. De werking van de decretale norm mag daarom niet afhankelijk worden gemaakt van communicatiecampagnes of vrijwillige gedragswijzigingen bij ouders, scholen of minderjarigen. Communicatie kan wel ondersteunend zijn, met name om ouders, jongeren, scholen en organisaties correct te informeren over de doelstelling, draagwijdte en toepassing van de regeling.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Verder wordt verwezen naar de algemene toelichting in VR 2026 0304 DOC.0350/1TER.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Zie memorie van toelichting.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Zie VR 2026 0304 DOC.0350/1TER.

B. ESR-TOETS

Zie VR 2026 0304 DOC.0350/1TER.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Zie VR 2026 0304 DOC.0350/1TER.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Zie VR 2026 0304 DOC.0350/1TER.

4 VERDER TRAJECT

Eenmaal de Vlaamse Regering haar tweede principiële goedkeuring heeft gegeven voor voorliggend voorontwerp van decreet zijn volgende vervolgstappen gepland:

- inwinnen van het advies van de Raad van State (adviestermijn 30 dagen);
- kennisgeving van het voorontwerp van decreet aan de Europese Commissie met toepassing van Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij
- definitieve goedkeuring van het voorontwerp van decreet door de Vlaamse Regering;
- voorstelling van het ontwerpdecreet aan de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement;
- bespreking en stemming van het ontwerpdecreet in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement;
- kennisgeving bij de Europese Commissie: binnen twintig werkdagen na publicatie van het voorliggend decreet in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar tweede principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de bescherming van minderjarigen bij tussenhandeldiensten die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten.
- 2° de Vlaamse minister van Brussel en Media te gelasten over het voormelde voorontwerp van decreet het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.
- 3° de Vlaamse minister van Brussel en media te gelasten het voorontwerp van decreet aan de Europese Commissie ter kennisgeving te brengen met toepassing van Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij.

De Vlaamse minister van Brussel en Media

Cieltje VAN ACHTER

Bijlagen

- Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, ;
- Memorie van toelichting;
- Advies nr. 2026/048 van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens dd. 5 mei 2026;
- Advies van de Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media dd. 13 mei 2026.